

Internationalisering in het MBO

Woede over Turkse stage, schreeuwt *De Telegraaf* (29/11/2007):¹ de voorzitter van het Hoofdbedrijf-schap Detailhandel zegt niet te kunnen begrijpen dat **ROC Aventus** dertig studenten gelegenheid geeft een tienweekse bedrijfsstage in Turkije te lopen. Het is hem een doorn in het oog dat de meeste deelnemers van Turkse herkomst zijn. Volgens hem strookt dat niet met het streven allochtonen zo goed mogelijk te doen inburgeren in de Nederlandse samenleving. De Tweedekamerfractie van de VVD onderschrijft zijn kritiek en doet er nog een populistisch schepje bovenop:² 'Deelt u de mening dat leerlingen die in Nederland worden opgeleid, op kosten van de Nederlandse staat, in eerste instantie worden opgeleid voor de Nederlandse arbeidsmarkt?'

Om met die laatste vraag te beginnen:

- ROC Aventus deelt die mening niet, en daar hebben ze zuivere argumenten voor. Ze werken daar *vraaggericht*. 'Dit betekent dat het [ROC] uitgaat van de talenten, competenties en wensen' van de student.³ Als iemand al enigszins thuis is in de Turkse taal en cultuur, dan kan het in zijn/haar belang zijn deze competentie verder te ontwikkelen door middel van een Turkse stage.
- ROC Aventus is bovendien één van de voortrekkers in het *Programma Internationalisering MBO*, dat door OCW en EZ is opgezet.⁴ Een buitenlandse stage kan een opstap zijn voor een baan in het internationale bedrijfsleven, bij een Nederlands dan wel buitenlands moederbedrijf. En voor allochtonen kan 't natuurlijk ook als snuffelstage dienen met het oog op eventuele *remigratie*.
- Maar ook voor studenten die een beroepsloopbaan binnen Nederland ambiëren, kan een buitenlandse stage zeer nuttig zijn. Nederland is een multiculturele samenleving met een open economie en dan komt het kosmopolitische vermogen om met mensen van allerlei verschillende talen en culturen om te gaan goed te stude (interculturele competentie).
- Een buitenlandse stage draagt bij aan de studiemotivatie. In een vierjarige MBO-opleiding loopt de student zo'n 1000 uur stage. Bij een tienweekse buitenlandse stage resteert dus nog substantiële binnenlandse stage-ervaring.

Voorheen schreef ik over de Marokkaanse stages van het Koning Willem I College.⁵ Een niet te verwaarlozen argument is:

- Het is voor allochtone studenten moeilijk om in Nederland een stageadres te vinden, mede ten gevolge van het feit dat ze nog niet 100% ingeburgerd zijn. Door een stage in het land van herkomst van je twee vliegen in één klap: ze zijn verzekerd van een stage en ze verhogen hun sensitiviteit (en aanpassingsvermogen) ten opzichte van (sub-)culturen die hun vreemd zijn. In Turkije leer je bijvoorbeeld dat je lang niet iedereen mag tutoyeren en dat kan je in Nederland goed van pas komen.

In de huidige discussie over de Turkse stages worden ook verscheidene specifieke argumenten aangevoerd waarom een stage in het land van herkomst nuttig is voor de vorming en inburgering van allochtone studenten:¹

- Door kennis te maken met de arbeidssituatie in 'een buitenland' word je je beter bewust van de kenmerken van de arbeidssituatie in Nederland en van je Nederlandse identiteit. Maar een begunstigende voorwaarde is dan dat je die buitenlandse taal voldoende beheerst.
- Door betere beheersing van hun moerstaal vergroten allochtone studenten hun taalgevoel en dat komt indirect ook hun beheersing van de Nederlandse taal ten goede.
- Door de stage-ervaringen in het land van herkomst kun je beter met je ouders communiceren en ook meer van hen leren. Dat versterkt je zelfvertrouwen.
- Allochtone ouders zijn niet alleen afkomstig uit een ander land, maar ook uit het *platteland* aldaar. Allochtone studenten moeten zich dubbel aanpassen: ze moeten niet alleen inburgeren in de Nederlandse cultuur maar ook ingroeien in een urbane, verstedelijkte omgeving. Door een bedrijfsstage in een Turkse stad, worden ze zich bewust van deze dubbele opgave.

Wes Holleman
weblog onderwijs 11-12-2007
www.onderwijsethiek.nl

>>> eindnoten >>>

-
- ¹ http://www.telegraaf.nl/binnenland/2644346/Woede_over_Turkse_stage.html?p=20,1 (29/11/2007);
<http://www.elsevier.nl/nieuws/nederland/artikel/asp/artnr/181578/index.html> (Turkse mbo'ers gesubsidieerd naar Turkije, 29/11/2007);
<http://www.destentor.nl/apeldoorn/2280117/Zelfvertrouwen-tanken-in-Turkije.ece> (circa 7/12/2007).
- ² <http://www.minocw.nl/documenten/2070805780.pdf>
- ³ http://www.ventus.nl/portal/page?_pageid=355,437518&_dad=portal&_schema=PORTAL
- ⁴ <http://www.mboraad.nl/web/show/id=277804/contentid=9592>
- ⁵ <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=125>